

F4/2009 - EXPO, EXPONÁTY, EXPONET

Tahle slova vypadají cizokrajně, ale pouze na první pohled. Neboť každý filatelista dobře ví, jak před půlstoletím naši reprezentanti svými nápady oslnili návštěvníky světové výstavy EXPO 58 v Bruselu. A jak potom při všech dalších osmičkových filatelistických výstavách s názvem PRAGA ukazovali domovu i světu krásu špičkových exponátů. Přijijme těm exúspěchům a na ex vypijme sklínku na zdar a existenci trvalé virtuální výstavy, která se nazývá **EXPONET**.

Na začátku byl nápad. A to nikoli jen docela dobrý, nýbrž přímo výtečný – umístit na internet exponáty a dopravit je až do domu každému, kdo holduje filatelii a všem jejím žánrům, odstínům a půvabům, a ať zasedá ke svému počítači v kterémkoli světadíle. Kdo vynalezl například šachy nebo švestkové knedlíky, není známo. Ale koho a kdy napadl nápad elektronického filatelistického výstavnictví, náhodou víme.

Byli dva. Psal se 2. červenec 2004. Jeden z nich – Břetislav Janík – měl zrovna narozeniny, ale místo aby se spolu s parťákem Milanem Černíkem pouštěli do oslavných obyčejů, realizovali svou ideu a spouštěli Exponet.

Černík a Janík. Před svými jmény, která se rýmují, mají profesní písmena Ing., oba vědí o filatelii své a také svět filatelie je zná a uznává. Milan je vyhlášený celinář a celinářský aukcionář, Břeťa má snad největší sbírku filatelistické literatury a kromě toho ví, co filatelistické výstavnictví obnáší – byl totiž tajemníkem organizačního výboru Světové výstavy PRAGA 1988.

Tak tedy Exponet. Chcete se stát účastníkem této celosvětové filatelistické přehlídky? Pak poskytněte svůj známkový materiál, své celiny, celistvosti, poštovní razítka, celou svou filatelistickou tvorbu a pýchu Exponetu. Sběratelé i vystavovatelé totiž vždy jednou končí. Z různých důvodů a za různých okolností. Takže celoživotní sbírky nebo vzácné exponáty bohužel navždy odcházejí do říše zapomnění. Ale pouze Exponet uchová ve své tajemné internetové síti tyto sbírky v jejich původní a nedotčené kráse.

Víme, že nějaká zajímavá výstava se skoro pořád někde pořádá. Jenže někdy je to až bůhvíckde za devaterými řekami, a nám se zrovna dneska večer zachtělo si filatelisticky zahýřit. Prosím, jak je ctěná libost. Ani si nemusíte zouvat papuče, stačí si jen přisednout k lesklé obrazovce a prostřednictvím šifry www.exponet.info se okamžitě stanete účastníky velkého filatelistického dobrodružství.

Zvědavá otázka: kolik je tu, prosím, exponátů? Věcná odpověď: téměř tolik, kolik jich bylo k vidění na moderní světové výstavě Washington 2006, tedy skoro 3.000 ráků (kdežto například naše poslední výstava PRAGA 2008 měla 2.000 ráků).

Duo Černík–Janík mi poslalo 5. března 2009 e–mailem stručnou informaci s vykřičníkem: „**Dnes máme pět set on–line exponátů ze 43 zemí! Tvůrcem tohoto jubilejního (Poštovní historie Soluně) je řecký filatelista Georg Thomareis.**“

Ale i ten předposlední příspěvek slibuje zajímavou podívanou: Phillip J. Stager z USA obohatil Exponet poněkud kuriózním exponátem otevřené třídy, který pod názvem Recidiva Venušina si filatelistickými

výrazovými prostředky všímá venerických onemocnění – nechtěných návštěv z temné strany lásky i „lásky“.

Běžný výstavní řád většinou klade vystavovateli přísnou podmínku: tvůj exponát může obsahovat maximálně 80 listů v pěti rámech. Exponet taková omezení nezná a vystavuje on-line vše, co sběratel nabídne. Třeba deset i více ráků. A třeba i závravných 108, které prezentují celoživotní dílo již zesnulého J. S. Oosterhouda Druhá světová válka. Anebo Lodžské ghetto (80 ráků). Ale i volné třídy, které jinde nejsou. Například raritní a nedostupnou filatelistickou literaturu. Nebo třídu pohlednic, CM, kolků a fiskální filatelie.

Exponet není a nechce být konkurentem klasických filatelistických výstav, spíš jejich doplňkem a spolupracovníkem. Což znamenitě potvrdila nedávná PRAGA 2008, která umožnila návštěvníkům pokochat se nejen vzácnými klenoty v tradičních výstavních rámech, ale také se zúčastnit filatelistické virtuální výstavy. Patnáct monitorů Exponetu (umístěných poblíž velectěného modrého mauricia) bylo trvale obleženo vytrvalými zájemci.

Promiňte mi osobní notu. Mnoho zvědavého času jsem totiž strávil nad exponáty Exponetu. Snad nejvíc mě zaujala unikátní kolekce originálních návrhů razítek čs. pošní pošty v Anglii od syna autora Dolfy Bartošika. Ale jsou také exponáty, které vznikají výhradně pro tuto virtuální expozici. Například tvůrčí dílo Petra Gebauera, obsahující zcela neznámé poštovny z let 1900–1958, poskytl známý sběratel a publicista jen pro oscanování na Exponetu, protože vzhledem k velké hodnotě nedostatkového materiálu nechce vystavením na denním světle riskovat ztrátu barev. Věřte mi na slovo: mohutnou čarodějkou je tato virtuální kráska filatelie, tento v Čechách zrozený Exponet, tato největší elektronická výstava na světě. Za čtyři roky, co se počítají přístupy, zhlédlo Exponet pánů inženýrů Černíka a Janíka dva a půl milionů návštěv z celého světa. Co k tomu dodat? Asi nic. Snad jen gratulaci a přidat slůvko bravo!

A Břetislavu Janíkovi dát otázku: „*Kolik tak času – denně, týdně, měsíčně – věnuješ Exponetu?*“

„Je to práce každodenní. Klávesnice se nikdy nestačí zaprášit. Pořád mám na stole tři až pět nových exponátů. Sotva jeden vystavím, už v poště od Milana nacházím další od někoho z jiné země či jiného koutu světa. Naším cílem ovšem je co nejrychleji jej vystavit. Vystavovatelé se naštěstí hlásí sami. Co si víc přát?“

„*Jaká je vaše meta? O kolik dalších stovek exponátů chcete rozšířit svůj Exponet?*“

Černík s Janíkem odpovídají jednohlasně: „O hodně. Protože co bychom dělali po zbytek života?“

Vítězslav Houška